

Novel·la | D. Sam Abrams

TJERK VAN DER MEULEN

Les Terres de l'Ebre són el bressol d'Artur Bladé i Desumvila i una de les seves fonts d'inspiració

Una nova collita Bladé

Certament, la celebració del centenari d'Artur Bladé i Desumvila el 2007 va marcar un abans i un després en la recuperació d'aquest gran mestre de la prosa moderna. De fet, encara vivim de l'ona expansiva que es va crear durant l'Any Bladé. Per exemple, l'exposició itinerant sobre Bladé, que va viatjar per tot el país, des de fa poc té una versió virtual permanent. La ruta literària que organitza l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila de Benissanet ara és una oferta estable.

I també fa relativament poc que ha arribat a les llibreries la nova collita d'obres de i sobre Bladé. Una collita que destaca per la seva innegable

qualitat i oportunitat. La primera novel·la és *Artur Bladé i Desumvila: escriptor de l'Ebre català, cronista de l'exili*, que aplega les actes d'un seminari que es va fer a Tarragona. Que no s'espanti ningú! No és el típic llibre acadèmic avorrit. És un llibre lleigidor que dibuixa perfectament el perfil literari de Bladé des de dos punts de vista complementaris. Hi ha treballs de caràcter panoràmic que ens expliquen la vida i l'obra de Bladé en termes generals i després n'hi ha de més especialitzats que tracten aspectes concrets com ara l'època de l'exili i el conreu del dietarisme. Una bona aproximació global a Bladé.

Després tenim els dos nous volums de l'obra completa de Bladé:

el volum 5 que recull *L'edat d'or*, amb la primícia insòlita de les 91 pàgines totalment inèdites de la segona part de l'obra. *L'edat d'or* és una obra mestra oblidada de la literatura catalana moderna perquè Bladé va agafar una matèria difícilíssima de treballar com és la infantesa i l'adolescència i en va fer alta literatura, com Rudyard Kipling o Thomas Bernhard.

El primer dels dos retorns

El segon volum, el 6 de la sèrie, aplega el memorial *Viatge a l'esperança. Impressions d'un viatge a la nostra terra l'any 1956* i les cròniques periodístiques *De l'exili a Mèxic*. *Viatge a l'esperança* és una

peça única a la literatura catalana moderna, des d'un punt vista humà i artístic. Narra amb tot detall el primer dels dos retorns de Bladé a Catalunya. És un llibre que entronca directament amb la tradició homèrica del *nostos*, és a dir, del retorn a casa del desplaçat, de l'exiliat. Creguin-me quan els dic que és una autèntica meravella.

Els volums 5 i 6 representen dues coses: són l'equador de l'edició de l'obra completa que constarà finalment de 12 toms i signifiquen una nova oportunitat de comprovar l'extraordinària autoritat i excel·lència moral, social, cultural, intel·lectual i artística de la producció bladeriana. Bladé desborda la categoria que li han assignat d'autor menor o *Josep Pla del sud*.

I finalment hem de parlar de la sòlida aproximació biogràfica que el bladerià incombustible Xavier Garcia ens ha ofert a *Artur Bladé en la política i literatura catalanes del segle XX*. Després d'intensos anys d'amistat personal amb l'autor i d'estudi de la seva vasta obra literària, Xavier Garcia s'ha plantejat el repte difícil d'evocar per primera vegada la figura de Bladé de manera global però sintètica. I se n'ha sortit.

Per apropar-nos a Bladé

Quatre llibres magnífics. Dos excel·lents volums d'obra de Bladé i dues oportunitatíssimes monografies sobre Bladé que ens ajuden a apropar-nos-hi. Bladé ja és nostre. Acollim-lo. Per força, aquests llibres i els altres que vindran en el futur obligaran els crítics i els acadèmics, fins i tot els més reacs, a reescriure les pàgines de la història de la literatura catalana del segle XX.*

Obra completa, 5. Cicle de la terra natal, III. L'edat d'or

Artur Bladé i Desumvila
Cossetània
Valls, 2008
Pàgines: 287
Preu: 18,80 euros

Obra completa, 6. Cicle de l'exili, II. Viatge a l'esperança / De l'exili a Mèxic

Artur Bladé i Desumvila
Cossetània
Valls, 2008
Pàgines: 389
Preu: 21 euros

1 2 3 4 5

Artur Bladé i Desumvila: escriptor de l'Ebre català, cronista de l'exili

Diversos autors
Arola Editors
Tarragona, 2008
Pàgines: 193
Preu: 21 euros

Artur Bladé en la política i literatura catalanes del segle XX

Xavier Garcia
Cossetània
Valls, 2009
Pàgines: 124
Preu: 11,80 euros

1 2 3 4 5

JOCNOU Bombolles

EMILI TEIXIDOR

Fa poques setmanes va morir l'autora de novel·les sentimentals més prolífica i coneguda en castellà, Corín Tellado, i el bo del cas és que tots els diaris van donar la notícia, o sigui, que no va morir en la foscor. Fins i tot un autor de l'anomenada de Mario Vargas Llosa va escriure un article necrològic respectuós en un diari conegut. L'autor peruà la qualificava d'*escribidora*, i així marcava la subtil diferència entre ella i els veritables escriptors, tot i que li retia un homenatge pòstum generós. Ja m'agradaria veure aquí una cosa semblant amb la feinada que van fer en els gèneres populars, i en infantil i

juvenil, gent com ara Josep Maria Folch i Torres i Joan Junceda. Pocs, entre nosaltres, han reconegut els seus mèrits i la seva eficàcia a la revista *Patufet* o la *Biblioteca Gentil*, per exemple.

En temps de recessió, el poble demana finals feliços, segons els editors. Als Estats Units les vendes dels llibres de literatura seriosa han baixat i les d'obres populars han pujat un 32%. És la literatura escapista, si voleu, però es ven. Vargas Llosa deu pensar que millor que ocupi aquest gènere una autora d'aquí que els de fora. Com a mínim els nostres ens ofereixen una llengua més fresca i

genuïna que una traducció plana. Per què hem de comprar aquests productes a l'estranger si els podem fer millor nosaltres? Diuen que, un cop, la Corín va donar a l'editor una obra en què el protagonista era cec, i l'editor l'hi va tornar amb l'ordre "Opereu-lo de seguida!". O sigui que hi ha autors o *escriptors* que no perden mai de vista els lectors i les seves exigències, i d'altres que escriuen el que volen i demanen al lector un esforç per seguir el seu ritme.

Ara mateix acabo de llegir la novel·la de Lluís Llorca *La imperfecció de les bombolles* (Arola Editors), i l'autor

ens convida a entrar en el seu joc si no volem quedar-nos fora. És una novel·la on es reflexiona, i es critica, sobre el fet d'escriure i el món editorial, entre altres temes, en una mena de retorn de situacions i giravolt d'escenes, amb trossos que recorden la novel·la dins la novel·la, diàlegs àgils, desimbolts, una novel·la que s'ha de llegir amb una disposició molt diferent de les obres transparents a què estem avesats. Però una literatura, i sobretot uns lectors, es fan amb tots els llibres, els que ensabonen els lectors i els que els exigeixen un esforç, per mínim que sigui. Els crítics i la posteritat ja faran la resta.*